

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Kateřina Krlínová

Název práce: *Naladění*

Oponent práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

Vedoucí práce: PhDr. Martin Soukup, PhD.

POSUDEK OPONENTA PRÁCE

TÉMA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předmětem diplomové práce Kateřiny Krlínové je teoretická analýza kategorie „naladění“ jako gnoseologického nástroje, umožňujícího filozofickou, antropologickou a kulturologickou reflexi podstaty vnímání, nálad a existencionálních postojů, které člověk zaujímá ve vztahu k světu i ontologickým otázkám vlastního života. Na této práci je pozoruhodná autorčina snaha uvést do kulturologie filozofická paradigmat, témata a konceptuální aparát tak významných světových filozofů, jakými byli Martin Heidegger (fundamentální ontologie), Merleau-Ponty (koncepce tělesnosti jako univerzální látky světa) nebo Gaston Bachelard (koncept snění). Kreativní rozměr této práci dává i aplikace myšlenek Jana Patočky, zejména jeho apel na výzkum obecných ontologických struktur, které poskytují prostor pro zkoumání vztahu mezi člověkem a světem z perspektivy žité reality. Autorka se ovšem nevyhýbá ani otázkám, které v souvislosti s integrálním výzkumem člověka rozpracovali antičtí filozofové (Aristoteles, Platon) nebo sociokulturní antropologové (Mary Douglas, Ruth Benedict). Charakteristickým rysem diplomantčina přístupu ke zpracování dané problematiky je neortodoxnost a dekonstrukce přístupů, které jsou spjaty s vírou v relevanci tradičních pozitivistických metod a přístupů. Výsledkem je metodologicky i myšlenkově inspirativní koláž v níž se prolínají filozofické úvahy, antropologická data a historické souvislosti. Vše spojuje autorčina touha uchopit podstatu člověka jako osudové bytosti pohybující se v horizontu „naladění“, které vyrůstá z takových existencionálních dichotomií, jako jsou „risk-bezpečí“, „čistota-špína“, „krása-ošklivost“, „dobro-zlo“, „identita-konfuze“, „nehybnost-

pohyb“, „jistota-bezpečí“. Kategorie „naladění“ osudově všechna tato témata integruje a dodává jim hlubší smysl, umožňující porozumět vztahům, které vymezují situaci člověka ve světě. Z tohoto hlediska lze navzdory epistemologické skepsi, kterou dává autorka ostentativně najevo, je možné její práci označit za výsostně aktuální a kulturologická.

KONCEPCE A STRUKTURA PRÁCE

Charakteristickým rysem celé práce je důsledná autorčina snaha o kombinaci filozofického, antropologického a narativního přístupu. Práci tvoří sedm relativně samostatných, kapitol, ve kterých je fenomén „naladění“ postupně analyzován v kontextu kategorií „vztah“, „vnímání“, „tělo“, „fenomenologické rozpoložení“, „existenciální naladění“ a úvah o „jistotě a naději“. Velmi abstraktní filozofická pojednání plynule přechází do konkrétních, velmi působivých exkurzů na téma smyslového vnímání jako významné determinanty lidského chování a prožívání. Působivé jsou z tohoto hlediska zejména pasáže věnované roli vnímání pachů a vůní v dějinách lidské kultury. Tato část práce by si pro svojí originalitu a kulturologickou relevanci nesporně zasloužila dále rozšířit do podoby rigorózní práce. V intencích „postmoderního psaní“ na toto téma diplomantka dokonce provedla vlastní empirické šetření. Prezentace této unikátní sondy věnované „vonícím šperkům“ nesporně osvěžila čtenáře i filozofující dikci celé práce. Prezentované rozhovory považuji za velice podnětné, neboť umožňují formulovat nové hypotézy a koncipovat další empirický výzkum, který by přispěl k hlubšímu poznání v této oblasti.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5

10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU: 1

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

Vzhledem k nosnosti tématu a možnosti realizace dalšího empirického výzkumu na téma „fenomén vůně“ doporučuji diplomovou práci rozšířit do podoby rigorózní práce. V průběhu obhajoby cítím jako užitečné, aby diplomantka seznámila komisi s hlavními závěry, k nimž dospěla v průběhu rozhovorů a vytýčila hypotézy, které mohou být předmětem dalšího potenciálního výzkumu dané problematiky.

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Obecně je možné konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autorka přesvědčivě formulovala cíl své práce a podřídila mu celkovou koncepci i metodiku zpracování jednotlivých tematických okruhů. Odborný přínos práce je možné vidět v diplomantčině snaze uvést naší odborné literatury nový tematický okruh včetně terminologie a analyzovat kategorii „naladění“ jako relevantní kulturologické téma. Autorka přesvědčivě prokázala odbornou kompetenci ve zkoumané problematice a využila výsledky vlastního empirického výzkumu. Správně pracovala také s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem. Práci je možné označit za podnětný příspěvek k filozofické antropologii. Vzhledem k závažnosti zkoumané problematiky a kvalitě zpracování tématu doporučuji tuto práci k obhajobě.

V Praze 20.9.2010

PhDr. Václav Soukup, CSc.